

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за лекара среза копаоничког Д-р Александра Јов. Протића, лекара среза копаоничког и жупског, по потреби службе;

за лекара среза жупског Д-р Милутина Јанковића, лекара општине лесковачке; за лекара среза азбуковачког Д-р Душана М. Радојковића, доктора целокупног лекарства и бившег питомца среза пожаревачког.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 28. априла 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара друге класе начелства округа моравског, са платом коју је и до сада имао, Севера Милутиновића, начелника исте класе среза темнишког — по потреби службе;

за начелника треће класе среза темнишког, са платом коју је и до сада имао, Милана Анђелковића, секретара исте класе начелства округа моравског, — по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа пиротског, са платом коју је и до сада имао, Живојина Белопавловића, секретара исте класе Управе вароши Београда, — по потреби службе;

за секретара треће класе Управе вароши Београда, са платом коју је и до сада имао, Душана Николића, начелника исте класе среза подунавског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза подунавског, са платом коју је и до сада имао, Миливоја Петровића, начелника исте класе среза лепеничког, — по потреби службе;

за начелника друге класе среза тимочког, Станоја Д. Петковића, по старом начелника среског друге класе у пензији;

за начелника треће класе среза качерског, Бранка Вукојевића, начелника исте класе среза тимочког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза лепеничког, са платом коју је и до сада имао, Сретена Јовановића, секретара исте класе начелства округа крајинског, — по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа крајинског, Живка Живковића, начелника исте класе среза колубарског, округа ваљевског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза колубарског, округа ваљевског, Живка Константиновића, полицијског писара прве класе Управе вароши Београда.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 28. априла 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за комесара београдске савске полиције у рангу полицијског писара прве класе Управе вароши Београда, Душана Ст. Ђорђевића, бившег полицијског писара;

за полицијског писара друге класе Управе вароши Београда, Чедомира Ј. Рајића, полицијског писара исте класе начелства округа пожаревачког, — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе Управе вароши Београда, Милорада Петровића, полицијског писара исте класе среза јабланичког, — по молби;

за полицијског писара треће класе Управе вароши Београда, Милутина Вељковића, полицијског писара исте класе среза моравског, округа пожаревачког, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе Управе вароши Београда, Драгомира Ђурговића, полицијског писара исте класе начелства округа крагујевачког, — по молби;

за полицијског писара треће класе среза јабланичког, Димитрија Игрошанца, поли-

цијског писара исте класе среза поречког, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе начелства округа крагујевачког, Љубомира Маринковића, полицијског писара исте класе среза грузанског, — по потреби службе;

за полицијског писара прве класе среза грузанског, Ђорђа Матејића, полицијског писара исте класе среза лесковачког, — по потреби службе;

за полицијског писара прве класе среза лесковачког, Димитрија Трандафиловића, бившег благајника штедионице;

за полицијског писара прве класе среза звишког, Алексу Петровића, полицијског писара исте класе среза млавског, — по потреби службе;

за полицијског писара прве класе среза млавског, Симу Николића, среског писара прве класе у пензији;

за полицијског писара треће класе среза пчињског, Светозара Димитријевића, бившег полицијског практиканта;

за полицијског писара треће класе среза мачванског, Косту Митровића, полицијског писара исте класе Управе вароши Београда, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза ражањског, Војислава Васића, бившег практиканта;

за полицијског писара треће класе среза нишког, Николу Јовановића, полицијског писара исте класе среза нишавског, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза нишавског, Харалампија Ђорђевића, полицијског писара исте класе среза таковског, по молби; и

за полицијског писара треће класе среза таковског, Милорада Поповића, практиканта истог среза.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 28. априла 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутраш-

њих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Владимир Нешковић, начелник треће класе среза качерског;

Димитрије Жујовић, секретар прве класе начелства округа пиротског; и

Радосав Стојковић, писар прве класе среза ражањског, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, — ставе у пензију која им по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 26. априла 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Милутин Бресјанац, полицијски писар треће класе начелства округа пожаревачког; и

Благоје Марјановић, полицијски писар треће класе среза звишског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 28. априла 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара пете класе министарства унутрашњих дела Милоша Марјановића, начелника треће класе среза сврљишког, по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 1. маја 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за члана друге класе Управе вароши Београда Борисава В. Ристића, управника друге класе Београдског Казненог Завода, — са платом коју је и до сада имао, — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 1. маја 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника прве класе среза крајинског Стевана Николића, секретара исте класе начелства округа тимочког, по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа тимочког Петра Митровића, начелника исте класе среза крајинског, по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. маја 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за секретара треће класе начелства округа рудничког Милана Доронтића, начелника исте класе среза љубињског, — по потреби службе; и

за начелника треће класе среза љубињског Милорада Матића, секретара исте класе начелства округа рудничког, — по потреби службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. маја 1906. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за полицијског писара прве класе среза пожаревачког Петра Драгомировића, полицијског писара исте класе Управе вароши Београда, — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе начелства округа пожаревачког Јевту Бекрића, полицијског писара исте класе среза пожаревачког, — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе Управе вароши Београда Стевана Пантића, полицијског писара исте класе среза лесковачког, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе Управе вароши Београда Николу Величковића, правника;

за полицијског писара треће класе среза посавског, округа београдског, Николу Милошевића, бившег полицијског писара; за полицијског писара треће класе начелства округа подринског Драгољуба Јосића, бившег полицијског практиканта; за полицијског писара треће класе среза азбуковачког Милоја Недића, практиканта истог среза;

за полицијског писара треће класе среза неготинског Петра М. Јовановића, практиканта среза нишког;

за полицијског писара треће класе среза моравског, округа пожаревачког, Ратка Михаиловића, практиканта среза параћинског;

за полицијског писара треће класе среза кључког Владимира Ст. Јовановића, бившег полицијског писара;

за полицијског писара треће класе среза подунавског Марка Палића, полицијског писара исте класе среза орашког, — по потреби службе;

за полицијског писара друге класе среза врачарског Мијаила Штуловића, полицијског писара треће класе истог среза; за полицијског писара друге класе среза рамског Чедомира Тодоровића, полицијског писара исте класе начелства округа смедеревског, — по потреби службе;

за полицијског писара прве класе начелства округа крушевачког Данила Тричковића, полицијског писара исте класе среза левачког. — по молби;

за полицијског писара треће класе среза левачког Ђорђа Протића, бившег практиканта;

за полицијског писара треће класе начелства округа пожаревачког Боривоја Алексића, полицијског писара исте класе начелства округа моравског, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза орашког Светислава Радовановића, практиканта среза подунавског;

за полицијског писара друге класе среза јасеничког, округа смедеревског, Перишу Бешевића, бившег полицијског писара;

за полицијског писара треће класе начелства округа крагујевачког Василија Брачинца, полицијског писара исте класе среза љубињског, — по молби;

за полицијског писара прве класе среза љубињског Стојана Томића, писара среског прве класе у пензији;

за полицијског писара друге класе среза љубињског Стојана Бабића, полицијског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, — по потреби службе;

за полицијског писара треће класе среза рногорског Михаила Станића, бившег полицијског практиканта;

за полицијског писара прве класе среза трстеничког Стевана Васића, бившег полицијског писара; и

за полицијског писара треће класе начелства округа нишког Јосифа Динчића, практиканта начелства округа пиротског,

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. маја 1906. год. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Милан Јанковић, писар прве класе среза подунавског, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, — стави у пензију, која му по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. маја 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Миливоје Ст. Милосављевић, полицијски писар треће класе среза љубињског;

Бождар Јованчевић, полицијски писар треће класе начелства округа крушевачког; и

Стеван Марјановић, полицијски писар прве класе среза трстеничког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. маја 1906. г. у Београду

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 14. априла 1906. године Бр. 3166, донето на основу тач. 9. члана 144. Устава, које гласи:

да се Ђорђе Ђуковић, подшумар у Брзој Паланци, родом из Сарајева и турски поданик, по молби својој прими у српско поданство изузетно од § 44. грађанског закона.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 26. априла 1906. г. у Београду.

РАСПИС

Свима окружним начелницима и управнику града Београда.

Препоручите свима подручним полицијским чиновницима, да је моја жеља,

да они удесе своје понашање тако, како не би изазивало оправдане жалбе мени или јавности и било увек достојно угледа и положаја државног чиновника (чл. 11. закона о чиновницима грађанског реда). Они треба да се крећу строго у границама закона и према свима и свакоме поједнако, у кругу њихове надлежности, законе земаљске да примењују.

Сви полицијски чиновници треба да имају у виду да је прва, најважнија и најсветија њихова дужност, да се старају и брину о сталном одржавању личне и имовне безбедности. Ово не смеју никад сметнути с ума.

Нарочиту пажњу скрените свима полицијским чиновницима на то, да они не треба да се забораве, те да присуствују на ком било јавном политичком збору, сем случаја законом предвиђених. Такове поступке њихове, ако би их било, казнићу најстроже.

ПБр. 9248.

30. априла 1906. год.

Београд.

Министар
унутрашњих дела,
Стој. М. Протић с. р.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу марту 1906. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца марта извршено је у Србији:

1. Убиства	29
2. Детоубиства	9
3. Покушаја убиства	20
4. Разбојништва	16
5. Тешких телесних повреда	16
6. Паљевина	60
7. Опасних крађа	190
8. Злонамерних поништаја туђих ствари	18

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	26	или 89·6%
Детоубиства	8	» 88·8%
Покушаја убиства	19	» 95·0%
Разбојништва	14	» 87·5%
Тешких телесних повреда	16	» 100%
Паљевина	8	» 86·6%
Опасних крађа	55	» 28·9%
Злонамерних поништаја туђих ствари	3	или 16·6%

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (17), затим помоћу *оштрог* (8) и помоћу *туџог* (4).

Узроци са којих су ова убиства извршена леже: у *међусобној свађи* за 15, у *освети* за 5, у *нужној одбрани* за 2, у *користољубљу* за 1, у *вршењу званичне дужности* за 1, у *домаћој распри* за 1 случај, а за 4 су *непознати* узроци.

Посматрана према местима у којима су извршена, изложена убиства јављају се: у срезу *гружанском* 2 (1 непронађен; свађа и непознат узрок), у срезу *јасеничком* округа *крагујевачког* 2 (непознат и свађа), у срезу *сврљишском* 2 (освета и

свађа), у срезу *хомољском* 2 (освета и свађа), и по 1 у срезovima: *гочанском* (свађа), *космајском* (нужна одбрана), *масуричком* (освета), *кључком* (користољубље), *деспотовачком* (освета), *бањском* (освета), *нишком* (свађа), *нишавском* (вршење званичне дужности), *мачванском* (свађа), *посаво-тамнавском* (свађа), *млавском* (свађа), *звишком* (свађа), *таковском* (свађа), *љубићском* (свађа), *качерском* (домаћа распра), *косаничком* (непронађено), *ужичком* (свађа), *аријском* (свађа), *пожешком* (нужна одбрана), *трнавском* (непронађено) и у *вароши Крушевцу* (свађа).

Поред горе изложених убиства у току месеца марта пронађено је и једно убиство, које је извршено 27. фебруара т. г. над *Стојаном Милошевићем*, из *Вел. Поповца*, у срезу *моравском* округа *пожаревачког*.

Детоубиства су извршена: у срезу *лепеничком* 2, у срезу *тимочком* 2 (1 непронађено), и по 1 у срезovima: *пчињском*, *масуричком*, *копаоничком*, *белопаланачком* и *пожешком*.

Покушаја убиства било је: у срезу *јасеничком* округа *смедеревског* 3, и по 1 у срезovima: *подгорском*, *пчињском*, *лесковачком*, *гружанском*, *расинском*, *ресавском*, *пожаревачком*, *голубачком*, *хомољском*, *подунавском*, *зајечарском*, *косаничком*, *прокупачком*, *добричком*, *златиборском*, *драгачевском* и *студеничком* (непронађен).

Највећи број ових дела извршен је у међусобној свађи.

Разбојништва су извршена: у срезу *хомољском* 7, у срезу *гружанском* 2 (1 непронађено), и по 1 у срезovima: *космајском*, *врачарском*, *посавском*, округа *ваљевског*, *мачванском* (непронађено), *звишком*, *љубићском* и у *вароши Пожаревцу*.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу *млавском* 2, у срезу *зајечарском* 2, и по 1 у срезovima: *масуричком*, *јабланичком*, *крагујевачком*, *гружанском*, *трстеничком*, *темнићском*, *нишком*, *посаво-тамнавском*, *моравском* округа *пожаревачког*, *качерском*, *љубићском* и *тимочком*.

Паљевине су извршене: у срезу *врачарском* 4, у срезу *колубарском* округа *београдског* 3 (1 пронађена), у срезу *трстеничком* 3, у срезу *јадранском* 3 (1 пронађена), у срезу *хомољском* 3, у срезу *ужичком* 3, у срезу *тамнавском* 3, у срезу *гочанском* 2 (1 пронађена), у срезу *гружанском* 2 (1 пронађена), у срезу *јасеничком* округа *крагујевачког* 2, у срезу *крајинском* 2, у срезу *ражањском* 2, у срезу *бањском* 2, ср. *звишком* 2, ср. *прокупачком* 2, и по 1 у срезovima: *оба посавска*, *власотиначком*, *лесковачком*, *крагујевачком*, *брзопаланачком*, *жупском*, *расинском*, *ресавском*, *деспотовачком* (пронађена), *беличком*, *лужничком* (пронађена), *рађевском*, *поцерском*, *мачванском*, *млавском* (пронађена), *качерском*, *подунавском*, *јасеничком* округа *смедеревског* (пронађена), *тимочком*, *бољевачком* и *црногорском*.

Вредност ових паљевина износи око **13.500** динара.

Опасне крађе извршене су: у *Београду* 10 (3 пронађене), у срезу *орашком* 10 (1 пронађена), у срезу *гружанском* 8 (2 пронађене), у срезу *пожаревачком* 8 (2 пронађене), у срезу *хомољском* 8 (6 пронађених), у срезу *млавском* 7 (1 пронађена), у срезу *бољевачком* 7 (1 пронађена), у срезу *неготинском* 6, у срезу *крајинском* 6 (1 пронађена), у срезу *љубићском* 6 (3 пронађене), у срезу *подунавском* 6 (3 пронађене), у срезу *јасеничком* округа *смедеревског* 5 (1 пронађена), у срезу *јадранском* 4 (2 пронађене), у срезу *звишком* 4 (2 пронађене), у срезу *ужичком* 4 (2 пронађене), у срезу *колубарском* округа *ваљевског* 3, у срезу *пољаничком* 3 (1 пронађена), у срезу *расинском* 3 (1 пронађена), у срезу *деспотовачком* 3 (1 пронађена), у срезу *рађевском* 3 (1 пронађена), у срезу *мачванском* 3 (1 пронађена), у *Пожаревцу* 3, у срезу *голубачком* 3, у срезу *качерском* 3 (1 пронађена), у срезу *трнавском* 3, у срезу *колубарском* округа *београдског* 2, у срезу *врачарском* 2, у срезу *подгорском* 2, у срезу *лесковачком* 2 (обе пронађене), у срезу *лепеничком* 2 (1 пронађена), у срезу *кључком* 2, у срезу *поречком* 2, у срезу *ражањском* 2, у срезу *ресавском* 2 (обе пронађене), у срезу *параћинском* 2 (1 пронађена), у срезу *беличком* 2 (1 пронађена), у *Нишу* 2, у срезу *нишавском* 2 (обе пронађене), у *Смедереву* 2 (1 пронађена), у срезу *заглавском* 2, у срезу *прокупачком* 2, у срезу *косаничком* 2, у срезу *златиборском* 2 у срезу *пожешком* 2 (1 пронађена), и по 1 у срезovima: *посавском* окр. *београдског* (пронађена), *гочанском* (пронађена), *космајском* (пронађена), *посавском* округа *ваљевског*, *масуричком*, *власотиначком*, *крагујевачком*, *жупском*, *темнићском*, *бањском*, *сврљишском* (пронађена), *нишком*, (пронађена), *лужничком* (пронађена), *поцерском*, *моравском* округа *пожаревачког*, *рамском*, *таковском*, *зајечарском* (пронађена), *црногорском* (пронађена), *ужичком*, *драгачевском*, и у *варошима*: *Неготину* и *Шапцу*.

Вредност свих ових крађа износи око **30.000** динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је: у срезу *трстеничком* 2, у срезу *темнићском* 2, у срезу *нишком* 2, у срезу *јадранском* 2 (оба пронађена), у срезу *љубићском* 2, и по 1 у срезovima: *оба колубарска*, *гружанском*, *кључком*, *расинском*, *посаво-тамнавском* (пронађен), *мачванском* и у *вароши Пожаревцу*.

Вредност уништених ствари износи око **1.200** динара.

Поред изложених дела у току месеца марта извршено је још и **15 самоубиства**, и то у овим срезovima: *зајечарском* 2, *драгачевском* 2 и по 1 у *пољаничком*, *параћинском*, *бољевачком*, *рачанском*, *пожешком* и у *варошима*: *Београду*, *Крушевцу*, *Смедереву*, *Зајечару*, *Прокупљу* и *Ужицу*.

Ова су самоубиства извршена: *вешањем* 7, *ватреним оружјем* 5, *давлеењем* 2 и *оштрим оружјем* 1, а узроци њиховом извршењу леже: у *дугој болести* за 4 слу-

чаја, у домаћој распри за 3, у честољубљу за 1, у страху од казне за 1 и у душевном расстројству за 1. За 5 случајева узроци су непознати.

Покушаји самоубиства извршени су: у срезу лесковачком (вешањем, непознат

узрок), у Крушевцу (ватреним оружјем, непознат узрок) и у Крагујевцу (оштрим оружјем, услед домаћих неприлика).

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	УБИСТВА											
		Убиства	Догоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Слована	Тешке телесне повреде	Паљење	Опасне крађе	Злонамерни поштигаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	2	—	—	—	2	—	—	10	7	1	—	—
2	« ваљевски	—	—	—	1	1	—	—	4	6	1	—	—
3	« врањски	1	2	—	2	—	—	2	2	7	—	1	1
4	« крагујевачки	4	2	—	1	2	—	2	5	11	1	—	1
5	« крајински	1	—	—	—	—	—	—	3	17	1	—	—
6	« крушевачки	1	1	—	1	—	—	1	7	6	3	1	1
7	« моравски	1	—	—	1	—	—	1	3	10	2	1	—
8	« нишки	4	—	—	—	—	—	1	2	5	2	—	—
9	« пиротски	1	1	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—
10	« подрински	2	—	—	—	1	—	1	6	12	4	—	—
11	« пожаревачки	4	—	—	3	9	—	3	6	35	1	—	—
12	« руднички	3	—	—	—	1	—	2	1	10	2	—	—
13	« смедеревски	—	—	—	4	—	—	—	2	23	—	1	—
14	« тимочки	—	2	—	1	—	—	3	2	10	—	4	—
15	« топлички	1	—	—	3	—	—	—	2	4	—	1	—
16	« ужички	3	1	—	1	—	—	—	1	6	—	3	—
17	« чачански	1	—	—	2	—	—	—	3	8	—	2	—
18	Управа града Београда	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	1	—
	Свега:	29	9	—	20	16	—	16	60	190	18	15	3

Из канцеларије Антропометријско - Полицијског одељења Министарства Унутрашњих Дела, 29. априла 1906. год. Абр. 523 у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

НАРОЧИТА КВАЛИФИКАЦИЈА ПРАВНИШТВА у државној служби

а с обзиром на начелну подвојеност административне и судске власти.

У разговору са једним бившим полицијским чиновником вишега ранга, али човеком доста добро израђена у дужностима, које том позиву, по закону, припадају, саслушао сам многе приче, које имају значај истинитих факата. Тим поводом, више сам се пута питао: јесмо ли ми, свршени правници, рачунајући искључиво на теоријску тековину, коју даје школа правничког фаха, довољно подобни да ма и на површној, али колико толико тачној основи, применимо начела, што их школа даје.

Иза таквих честитих, али значајних разговора, слушавајући себе самога у свему оном, што даје школа, нашао сам да је примена школског знања скоро немогућа и код најбистријих ђака онда, кад он лично није имао прилике, да исправност и умесност теорије — начела — покуша применити на живот, коме су та начела намењена. Другим речима, строго

теориска настава, по правилу, није довољна, да правника уведе у смисао његове праве професионалне задаће онда, кад он једновремено са тековином начела, која правнички фах изражавају, није имао могућности, да практички та начела примени, да једновремено са наставним теоријским програмом уђе у практичну примену тога програма, те да, на тај начин, стварно, али очигледно добије не само могућност, да тај смисао схвати, него да помоћу њега још и критички покуша оценити: јесу ли начела, која је у наставном теоријском програму саслушао, довољне јака и умесна за прилике, у којима та начела треба да буду примењена.

Већ и сâм тај факт, што би човек овај факат констатовао, значи много; а значи много због тога, што би се непосредна последица тога факта састојала у оправданој претпоставци, да је садашњи облик наставе свршен у томе, у колико даје теоријско знање; али, непрестано недовољан у толико, у колико не даје скоро ни мало практични део спреме. А са таквим недостатком, оправдано је запитати се: да ли је такав систем наставе у опште целисходан и оправдан, ако сумарно теоријско знање није на самом извору и једновремено не само аргументисано, него у опште у схватању његове праве садржине још и омогућено, применом на

живот, на стварност, због које се оно и предаје.

И поред најбољег признања, које можемо дати правничкој настави онда, кад она, као резултат, даје што више принципа; јер, принципи, па ма за који фах, и јесу главни критеријум и директива за употребу целокупне материје, на коју се закон, односно његова главна начела односе, ипак, та начела, или су само у пола или, можда нису ни у пола схваћена, ако су она изложена искључиво у облику теоријском, па ма и у облику најбоље пробраних и намештених фраза, ако није одмах једновремено с тим учињено шта треба, да се принцип појми и у његовој материјално-правној страни, у примерима, у којима би могао бити примењен на случајеве, које дају живот и због којих он, као норма, и постоји.

Везано са реалним животом, са конкретним облицима и примерима тога живота, на који треба да се примени, начело исказано теоријски, а објашњено практичком његовом примено, на живот, одмах се да схватити у његовој суштини, у његовом циљу и разлогу, који тај циљ правда. Самим тим, то исто начело не да се лако заборавити, а што је главно, да се одмах лако појмити и у његовој философско-правној и практичној страни.

Налазећи, да су ове поставке тачне; а појимајући у свој мери: колико, лично нама, не достаје разлог праве спреме, да отварамо дискусију о овако крупној ствари, ако ни због чега другог, а оно због тога, што треба бити скроман на признати, да је писац ових редака далеко од тога, да претендује на довољни ауторитет и у питањима ове врсте, — ми у напред изјављујемо да овим ни мало не желимо да себи дајемо квалификацију и на овом пољу. Покрећући ову тему, желимо, да подстакнемо и много позваније и много јаче од себе, да о њој размисле. Ако нам је, на послетку, и стало до какве амбиције на овоме пољу, она је далеко и од наше правне подобности и од наше професије, да нас баци у послове, који би одговарали професији правничког фаха. На против, једина је нама намера, да одани државној служби у мери једног исправног чиновника патриоте, а појимајући пресудну важност правништва за државцу службу у опште, бацимо неколико мисли, можда и лоше појмљених, али искрено исказаних, у општем интересу наше добре земљице. Јер у тој земљи на жалост, пре кратког времена, у једном веома угледном политичком листу, не само да је смело да се тврди, него и да се правда, како је просветни елемент далеко позванији и претежнији за учешће у јавним пословима, него правнички, ма да се и на том пољу, правнички фах, по превасходству треба да истиче као најпозванији и најинтезивнији спреман; и, ма да у целом свету, кад је реч о учешћу у јавним пословима првога ранга, правнички фах баца све остале у засенак у толикој мери, да се остали једва, или, бар, по изузетку опајају. Па ипак, тај новинарски чланак, у нас, као да је био несавремен. самим тим, што није био потпуно несавесан.

Да се мало задржимо на овом фаху.

На први поглед, изгледа одиста чудновато, да је, у нас, у опште могућно, да се правништву, на тако озбиљан начин сумњичи подобност за најважније јавне послове у земљи. Колико је то сумњичење ухватило маха, ми без икакве нарочите тенденције свраћамо пажњу на ову околност: што у нас готово редовно портфељ Министарства Унутрашњих Дела и не може па, како изгледа, скоро и не сме да узме који други човек по стручној спреми већ професор. То је једна очигледна аномалија за колико-толико присебна правника; али, и поред толико многобројног правништва, тако обичан фахат, не само што ником не пада у очи као аномалија; већ би како изгледа, према испосувраћеним нашим појмовима о парламентаризму, било аномалија, кад би се друкче поступало. Ваљда се, али, само донекле с тим у вези, и нашло за потребно да констатује, да је сасвим у реду, ако се правништву у опште и одреди позадина у важним позицијама државне управе и да се отворено тврди, како њему и припада место иза места, које у политици заузима просветни — професорски, па, ако хоћете, чак и учитељски елемент.

Не бојећи се ни мало приговора, да смо конзервативни и свесни патриотске и благодарне тежње, да ту управо комедију од начела, констатујемо и нападнемо, ми жалимо што, на крају крајева, највише негативном страном нашег правништва можемо да оправдамо појаву ове аномалије, која на велику штету битних интереса земље, влада већ толико година, у нас, у толикој мери, да готово даје обедежје наопачке схваћеним главним појмовима парламентарне владе, а нарочито њеном главном начелу, које је у пракци обележава, начелу самоуправа.

Ми молимо редакцију овога угледног листа, да нас извини, што, у вези са даљим излагањем ових мисли, морамо донекле, конкретно да уђемо у дискусију о стварима строге политичке природе. То је веома потребно за разумевање главне ствари, коју третирамо; а на име: да докажемо и оправдамо потребу за што јачим модернизацијом у техничкој изradi која би тај фах истакла на његову колико-толико достојну висину, која му, у начелу, припада. У вези с таквом тежњом, добро је, пре свега, заназити негативну страну правништва, која фактички постоји и због које пати земља. А да би се то разумело, најбоље је навести за пример изврнути облик ствари, који представља садашњост, јер се је у њој, противно принципу и на штету његову, истакао изнад правништва, а на домену чисто правничком, просветни фах; и то са таквом оправданошћу, да већ нико у томе и не увиђа аномалију, чак ни онда, кад се у једном најугледнијем политичком дневном листу тврди, да то у истини постоји, па се и правда што је тако.

Ми смо још раније нагласили, да тај лист има, донекле, право! Па тако и јесте! Посматрајте наше правништво, наравно, не по гдекојим веома угледним изузецима, него по правилу, као фах; проучите ње-

гове јавне радове у колико их у опште има, зауставите се на њему а у стручној и у политичкој и осталој литератури; зауставите се на њему, као народним посланицима у парламенту, као министрима, па се питајте: шта је то чиме нам импонирају, и колики их је број што нам, у истини, могу да импонирају?

(наставиће се)

Милутин А. Поповић.

ДЕФИНИЦИЈА И КЛАСИФИКАЦИЈА ЗЛОЧИНА са гледишта економског

Dr. V. A. Bonger

(СВРШЕТАК)

Једна друга психолошка особина којом се одликују анархисти, јесу урођене им анархистичке склоности. Њихов алтруизам и разликује их у главном, од обичних великих злочинаца, код којих су социјални инстинкти врло слаби.

И ако на први поглед изгледа парадоксално, да личности које врше тако страховите злочине, као што су анархисти, буду алтруистичке природе, ипак је ова парадоксалност само привидна.

Кад два лица, једно егостичке а друго алтруистичке природе виде некога да бије дете, прво ће проћи без икаквог протеста, да се не би излагало непријатностима, док ће други одмах притећи детету у помоћ. Између поступка овог последњег лица и поступака личности, које анархистичке идеје делом пропацирају, има доста сличности. Злочин, који они врше, егостичан је према појединцима, али је по своме циљу алтруистичан према целом друштву. Озлојеђени у подједнакој мери бедом других, као и својом сопственом, анархисте мрзе друштво и свете му се. Ово они у толико пре чине, што њихови осећаји нису умерени већим или мањим интелектуалним развићем; то су махом личности без икаквог образовања импулзивне, егзалтиране и сујетне, које уображавају да се друштво може изменити само помоћу силе.

И овим злочинима, као и свима осталим, узроци су, по нашем мишљењу, социјалне, а у последњој инстанцији економске природе. Нема спора, да њихови извршиоци имају и урођених склоности за ова дела, али ове склоности постоје и код осталих врста злочина. Сва је разлика у томе, што је склоност првих много компликованија, чиме се и даје објаснити факт: да су анархистички атентати куд и камо ређи од обичних злочина. Они пак, који заступају мишљење да су фактори индивидуални од пресудне важности код ових злочина, губе из вида да је у свима временима и готово у свима земљама било фанатика са цртама, које карактеришу анархисте наших дана. При свем овом, анархистички атентати јављају се само у извесним земљама и у извесним периодима. Зашто н. пр. у Италији има много већи број лица са анархистичким склоностима но у Немачкој, која је знатно већа? На сваки начин зато, што су у Не-

мачкој материјалне прилике пролетаријата много боље, а ступањ интелектуалног развитка радника много већи но у Италији. Немачки радник смеје се наивности анархиста и гнуша се њихових некорисних атентата. То је, дакле, ипак друштвена средина, у којој леже узроци анархизма, а на првом месту беда и незнање нижих класа.

* * *

Из свега што смо до сада казали несумњиво, да економске прилике играју врло важну улогу у етиологији криминалитета — много важнију но што мисли већина писаца, која се овим питањем занима.

Пре свега, данашњи економски систем са својим последицама слаби, као што смо видели, развитак социјалних осећаја. Његова је главна одлука у томе, што је већина људи лишена средстава производња, која се налазе само у рукама неколицине. Услед овога већина је приморана да свој рад продаје незнатној мањини, која је приморана да ради свим силама да би дошла до средстава за живот. Овим се не само руше социјални осећаји, већ се у исто доба изазива охолост и неосетљивост према ближњима с једне, а завист и сервилност с друге стране.

Материјалне, па према томе и интелектуалне прилике пролетаријата узрок су, што морални ниво ове класе није ни мало уздигнут. Овоме много доприноси и то, што деца из ове класе, приморана да раде још у добу детињства, долазе услед овога у додир са личностима, које врло рђаво утичу на урођене им моралне осећаје.

Дуг, монотон и скоро принудан рад, рђави станови, неизвесна egzистенција, разне болести и невоље, незнање и одсуство сваке културе, — све ово такође слаби у знатној мери урођене социјалне инстинкте.

И сама данашња организација брака од велике је важности за криминалитет. Она обвезује родитеље законите деце да се старају о њиховом васпитању, услед чега је велики број деце однегован од личности, које су за ово апсолутно неспособне. Последице рђаве организације данашње фамилије нарочито су штетне, управ фаталне за децу из најнижих класа, сирочад и копилад, за које друштво чини врло мало или скоро ништа.

Проституција, алкохолизам и милитаризам, који у последњем ступњу произлазе из данашњег економског система, појави су друштвени који имају деморализаторских последица

Што се тиче различитих врста злочина, доказали смо да најважнија група економског криминалитета има свога корена, у апсолутној беди и лакомости, изазваној данашњом економском средином, а с друге онег у одсуству морала и рђавом васпитању деце сиромашних класа.

Доказали смо даље, да професионални злочинци постају поглавито од случајних злочинаца који, по изласку са прве осуде, налазе свуда хладан и груб пријем, услед чега су приморани да падају све ниже,

док најзад злочин не прихвати као професију. Последња група економских злочина у такој је тесној вези са данашњим системом производње, да се другим системом не би могла ни појавити.

Однос између полних злочина и економских услова мање је директан, али ипак неоспоран. Тако:

1, постоји посредан однос између браќоломства и данашње организације друштва, која онемогућава или бар отежава у знатној мери раскидање законитих браќова;

2, злочине силовања врше поглавито нежењени, међу којима је највећи број оних, којима материјалне околности не допуштају да благовремено ступе у брак. То су опет, већином сиромаси и личности из најнижих класа, однеговани у средини која полни живот посматра само са животињске стране, и

3, на полне злочине утиче знатно и алкохолизам.

Што се тиче односа између злочина из освете и данашње организације друштва, статистика доказује да су извршиоци ових злочина скоро без изузетка личности сиромашне и некултурне, и да је алкохолизам један од најважнијих узрока овим злочинима.

Детоубиства су последица беде и очајног стања породице, које стање такође стоји у тесној вези са данашњим начином заључивања брака.

Политички злочини проистичу неоспорно из данашњег економског система и његових последица.

И најзад, економски и социјални услови врло су важни фактори у етиологији дегенерације, која је, опет са своје стране узрок знатном броју злочина.

После свега овога, Кетле је имао пуно права кад је казао: „То је друштво које приправља злочин.“ Факт овај колико је жалостан толико је и утешан. Жалостан је с тога, што друштво кажњава оштром казном оне који извршују злочине, које оно сâмо приправља, а утешан је по томе, што човечанство ставља у могућност, да се једног дана ослободи свог највећег зла — криминалитета.

Д. Ђ. Алимпић.

ДЕСЕТИ КОНГРЕС

међународног криминалистичког удружења

— држан од 29. августа до 2. септембра пр. год. у Хамбургу —

Међународно криминалистичко удружење, које је поникло 1889. год., иницијативом чувеног професора кривичног права *д-ра Листа*, одржало је од 29. августа до 2. септембра пр. г. свој десети међународни конгрес у *Хамбургу*. Како је у нас врло мало писано о том удружењу, које тако рећи, данас даје тон у реформи кривичног права у разним земљама, изузимајући оно мало извештаја првих и јединих чланова Срба тога удружења *д-ра Миленка Веснића* и *Тасе Миленковића*, држимо да неће бити сувишно

да упознамо читаоце са циљем тога удружења као и његовим досадашњим радом. То ће нам у толико лакше бити сада, јер је један вредан члан тога удружења *д-р Фридрих Кицингер* пре кратког времена издао дело: „Die internationale kriminalistische Vereinigung — Betrachtungen über ihr Wesen und ihre bisherige Wirksamkeit (München, C. H. Beck'sche Verlagsbuchh. 1905.)“ у коме је на прегледан начин изнео и систематизирао све одлуке са конгреса тога удружења.

Циљ је међународног криминалистичког удружења означен у чл. 1. правила и гласи: „Међународно криминалистичко удружење заступа мишљење, да ваља не само злочин већ и средства, која се имају против њега употребити, проматрати не само са правнога него исто тако и са антрополошкога и социјолошкога гледишта.“

Антрополошко истраживање бави се телесним и душевним особинама злочинчевим и условима злочина, који у тим особеностима леже. Злочинац не сачињава посебан антрополошки тип. Сваки је човек производ природних својстава, васпитања и спољног утицаја, спољности, која га окружује. Многи кривци показују на себи знаке телесне или душевне дегенерације, која се добија обично наследством. Болести родитеља најчешћи је узрок дегенерације у потомака, нарочито нервоза, пијанства, разврат, сифилис итд. Код дегенерисаних лица отпорна снага централног живца система ослабљена је, те је тако из основа поремећена равнотежа душевног живота. Ово ослабљење изазива јачу или слабију предиспозицију, којој се може стати на пут згодним мерама, као и свакој другој наклоњености, док се под неповољним спољним околностима развија до хроничног неизлечивог стања. Посебне диспозиције за чињење кажњивих дела нема, већ зависи од спољних околности, од прилика у животу, да ли ће поремећеност душевне равнотеже довести до лудила, до тешких нервозних болести, до телесних болести, до лакоумна живота, или до — злочина. Против ове групе злочинаца нужне су особите мере. Ако се могу да излече, ваља их лечити; у противном, потребне су строге мере за заштиту друштва.

Социјални узроци злочина од много већег су утицаја од индивидуалних. Беда и невоља, глад, изазивају не само злочин, већ доводе и до дегенерације, која опет доводи до злочина. На социјалне се узроке може утицати, мотиви злочина могу се одстранити, ако они потичу из друштвених одношаја. Из овога излази јасно, да криминална антропологија и криминална социјологија морају ићи руку под руку ако хоћемо, да се с успехом боримо противу злочина.

Кицингер је своје дело поделио у три главна одељка, у које је обухватио сав рад и одлуке Међународног криминалистичког удружења: I. злочин, II. његови

узроци и III. средства за сузбијање злочина.

I. У првој групи обухваћени су радови међународног криминалистичког удружења на пољу упоредне науке о кривичном праву, као и питања о утицају новијих школа о основним појмовима кривичног права: *покушају* и *саучешћу*. Ту је и реферат о *истузимама*, специјално о полицијским истузимама.

II. Истраживање о *узроцима злочина* други је задатак удружења. Ту је расправљено и питање о утицају *старости на криминалитет*, а пре свега статистика о *повратним делима*.

III. Истраживање *средстава за сузбијање злочина* трећи је и најважнији задатак, на који је међународно криминалистичко удружење до сада највише полагало. Ту је питање о сузбијању криминалитета код *непунолетних*, сузбијање поврата нарочито код злочинаца, који га као занат врше, и реформа *кратковремених казна слободе*.

1. На првом пољу влада у Међународном криминалистичком удружењу готово једнодушност. Али се тражи: а) да пре навршене 14. године нико не може бити осуђен; б) Друга реч за појам „discernement“; в) увођење државних принудних (васпитних) средстава и ако не постоји противзакон радња непунолетног. — Готове све најновије реформе кривичних закона у разним државама усвојиле су ове одлуке као аксиоме.

2. Код питања о сузбијању *поврата* конгреси међународног криминалистичког удружења нису се само ограничили на *статистику поврата*, већ су се бавили и са *неоправивим злочинцима*, као и о *неодређеним осудама*. У опште се држи да има злочинаца од *навике*, код којих отпада нада, да ће се икад прилагодити поштом животу. Неодређена осуда, тј. таква, која не одређује трајање казне, већ се она према приликама има изрећи доцније, била би по мишљењу удружења добро васпитно средство за недорасле, лене, пијанице и дегенерисане, али се она не може употребити у казном праву.

3. Код реформе *кратковремених казна слободе* расправљана су у главном ова три питања: а) да ли треба задржати кратке казне слободе? б) да ли би их ваљало поопштити? в) да ли би се у место њих могла евентуално употребити друга средства а на прво место условна осуда? Резултат досадашњих расправа јесте, да се по мишљењу међународног криминалистичког удружења кратковремене казне слободе не могу са свим укинути, али удружење жели, да их буде што мање и за то да буду строже него до сада. На место њихово удружење препоручује *принудни рад без затвора, јемство, новчану казну* и на прво место *условну осуду*, ако осуђеник за извесно време после осуде не дође понова у сукоб са казним закоником. Удружење препоручује условну осуду, с којом се у Француској имало лепих успеха нарочито код непунолетних, који су се први пут огрешили о закон; али би се она имала предати

*) Види: „Mitteilungen der Internationalen kriminalistischen Vereinigung“ XII. св. 2. — Berlin 1905. J. Guttentag Verlagsbuchhandlung.

да о њој решава суд као у Француској и Белгији, ну не учинити условну осуду зависном од владалачке милости као што је случај у Немачкој и Аустрији. — Принудни рад без затвора такође је згодно средство као замена новчане казне, која се данас претвара у затвор. Осуђеник, који је цео дан радио долази у вече у свој стан. Једина разлика између овога и слободнога рада састоји се у томе да зарада овде не припада раднику, већ он ради за опште добро. Ако се ова казна ограничи на она лица, која се издржавају ручним радом, наћи ће им се лако посла. — Јемство, (кауција), може се употребити у разним облицима. Један се облик налази у енглеском праву, где му је циљ да осигура мир и безбедност од поновног вршења кажњивих дела. Оно се изриче уз казну слободе или новчану казну, и јемство пропада ако осуђени у извесном одређеном времену опет учини слично или које друго кажњиво дело. Друга је врста јемства, када се оно додаје средствима која имају заменити кратковремену казну слободе тако да та средства добију довољну интензивност. Ова се врста јемства даје веома корисно спојити са условном осудом.

4. Односно реформе новчане казне осуђен је данашњи њен облик. Удружење препоручује да се она употребљава у већој мери и то као факултативна главна казна за лакше деликте, а у првом реду за оне из користољубља, с тим да се данашњи *maximum* повиси. Предлог, да се новчана казна одмерава према квоти порезе, с погледом на практичне тешкоће одбачен је.

5. Питање о *транспортирању* Међународно кривично удружење расправљало је у два маха 1897. на конгресу у Лисабону и 1902. на конгресу у Петрограду. На конгресима је утврђено, да ни једна држава, која је од тога кажњивог средства чинила употребу није имала повољније ни криминалне ни колонијално-политичке успехе.

6. Тема о *заштити отпуштених осуђеника** расправљана је такође на једном конгресу. Међународно криминалистичко удружење сматра ту ствар као једну од најважнијих мера за сузбијање поврата.

7. Као згодна и од свих држава примљена средства за сузбијање *просјака* и *скитница* показале су се установе, које је белгиски министар правде *Le Jeunes* унео у закон од године 1891. Тај се закон показао као изврсно репресивно средство, јер одређује васпитање и заштиту напуштене деце, азиле и радионице за случајне скитнице, т. ј. људе, који су моментано остали без посла, принудне радионице од 2—7 год. за просјаци и скитнице из навике и на послетку особене заводе за немоћне и старце.

8. Великих је заслуга Међународно-криминалистичко удружење стекло борбом *против трговине с белим робљем*. Иницијативи удружења има се захвалити што се на позив француске владе 1901. год.

у Паризу састала међународна конференција на којој су узели учешћа делегати 14 држава. На тој је конференцији склопљен дипломатски уговор у коме су унесени принципи, што их је поставило удружење на конгресу у Пешти. И тако је удружење инспирисало међународне мере против трговине с белим робљем, које ће мере у скоро постати законима свих културних држава. Та је конференција осим тога решила да се има у свакој од уговарајућих држава одмах основати централни биро за обавештење у коме ће се водити рачуна о свему, што се тиче трговине с белим робљем.

(наставиће се)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине александровачке — Жупа. актом својим од 15. априла пр. год. Бр. 1633. пита:

Драгомир Јовановић и Војин Ракић, из Латковца, одређени су били од стране општинског суда, да као кулчари пренесу храну, одобрену од државе као помоћ оскудним у храни, од Сталаћа до Александровца, на дан 22. маја пр. год.

Ова наредба саопштена им је благовремено.

Како они нису одређеног дана дошли са својим колима и воловима, нити су изостанак у опште правдали, то је кмет, одређен за пренос хране, најмио рабаџије на њихов рачун, и из општине касе исплатио 14 динара.

Драгомир и Војин узети су на одговор за ову непослушност и пресудом од 29. маја пр. год. Бр. 2106, кажњени по § 327. кр. зак. са по десет дана затвора и да врате општини 14 динара, колико је она платила рабаџијама за њен рачун.

На ову пресуду они су изјавили жалбу у првостепеном суду, који је задржао акта код себе од 18|VIII—905 год. до 4|II ове 1906. г. те је, тако, за то време пресуда застарела према § 396. кр. закона; али је суд и овако застарелу пресуду поништио.

Усвајајући примедбе Првостепеног суда, као обвезне, општински суд је донео другу пресуду, којом ову двојицу ослобођава кривичне одговорности због застарелости, али их осуђује да општинској каси врате по 7 дин. колико је плаћено рабаџијама, који су храну пренели место њих.

На ову пресуду они су изјавили жалбу начелнику ср. жупског, и он је актом својим од 22. марта ове године Бр. 1805., задржао ову пресуду од извршења у смислу чл. 152. и 156. закона о општинама, налазећи, да се накнада према § 295. и 296. кр. суд. пост. може досудити само пресудом, којом се кривица расправља.

Како овај суд не дели мишљење начелника среског о његовом праву задржавања одлука судских од извршења, то се моли уредништво за обавештење:

1. да ли срески начелник у опште има права да задржава од извршења пресуде општ. судова по грађанским споровима, испод и преко 20 динара спорне вредности, и иступне пресуде као што је ова; и

2. шта суд у овим случајима треба да ради са овим предметима, ако срески начелник није био у праву?^а

— На ово питање одговарамо:

Ако ствар стоји овако, како општински суд престава, онда би радња среске власти била несагласна са законима. Јер, било да се ова пресуда општинског суда узме као чисто грађански спор, било да се узме као кривично иступно дело — за разматрање би био надлежан Првостепени суд, а не начелник срески § 15. и 16. полиц. уредбе и § 15. грађ. суд. поступка.

Начелник срески у опште не може да задржава од извршења пресуде по грађанским споровима у смислу чл. 152, јер су ти случајеви изречно изузети другим ставом чл. 144. закона о општинама.

Исто тако не може да задржава ни пресуде, донесене по III части кривичног закона, кад год суд не прекорачи границе своје надлежности.

У овом конкретном случају нека суд употреби право жалбе на решење начелника среског, у смислу чл. 70. закона о општинама, па ће се ово питање надлежно расправити од старијих власти.

II.

Суд општине драгосињачке, актом својим од 1. априла ове год. Бр. 389, пита:

„Један од општинских судова у срезу жичком, наплаћује таксу за потврду тапија овако: кад се неко пријави са молбом да му се имање премери, онда му суд за општинску касу узме 6.50 динара на име премера, а кад буде тапија готова и стави се потврда, онда му узме још 3 дин. по т. бр. 96. закона о таксама, те тако једна тапија кошта 9.50 динара.

Како она такса од 6.50 дин. није предвиђена ни једним законом, то је овај суд у недоумици: да ли да је и он наплаћује или не, пошто се на тај начин могу повећати општински приходи.

Моли се уредништво за обавештење: да ли онај суд ради правилно што сем таксе од 3 дин. наплаћује и ону од 6.50 дин. као и то, да ли кметови имају право на какву накнаду за премер имања, и да ли суседима, кад се позову да премеру присуствују, припада каква надница и дангуба.“

— На ово питање одговарамо:

По т. бр. 96. закона о таксама, општински судови наплаћују на име таксе за потврду тапија по 3 динара.

Сем ове, не сме се наплаћивати никаква друга такса за премер, јер овај врше општински кметови по званичној дужности и без права на какву нарочиту награду.

Исто тако немају права на какву дневницу суседи имања, јер они премеру присуствују у своме сопственом интересу

^а) О томе је *Таса Миленковић* изнео у своје време и предлог у „Полицијском Гласнику“ да се и код нас организује удружење за заштиту отпуштених робља, али је остало, на жалост, само на предлогу!

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

контролишући на тај начин, да им се не би што год заузело од имања.

То је, у осталом, једна од грађанских дужности, које се у приликама узајамно врше без награде.

Друкчије поступање општинских су-дова треба да сузбије надлежна власт.

III.

Један срески писар пита :

»По чл. 8. закона о јавним друмовима, сви се друмови граде кулуком народа дотичног округа или среза, према томе да ли су друмови окружни или срески.

По чл. 10. истог закона, раденике за друм дају лица данак плаћајућа.

У ова лица спадају, разуме се, и полицијски чиновници дотичног округа или среза.

Све оправке старих, а и грађење нових путева, врши се под личним надзором полицијских чиновника, који у исто време поред упута у раду, врше потпуно полицијску службу.

Моли се уредништво за објашњење :

Да ли полицијски чиновници, који су непрестано као надзорна власт на кулуку док се путеви не оправе, морају и поред тога узети нарочитог надничара, који ће у место њих радити на путу физички, пошто сви општински судови одређују на кулук и полицијске чиновнике, па их шта више и кажњавају кад место себе не пошљу раденике ?«

— На ово питање одговарамо :

Полицијски чиновници, који су одређени од стране надлежних власти да врше надзор над кулучарима при прављењу и оправци путева, не јављају се тамо у улози порез плаћајућих глава, о којима говори чл. 10. закона о сувоземним јавним друмовима, нити као чланови дотичне општине по чл. 17. закона о општинама, да одговоре једној од заједничких дужности, него се јављају као власт, са задатком да друге упуте и нагнају на рад.

Према томе, њихово присуство тамо у улози власти, не може их ослободити дужности, која и на њима лежи као на члановима једне општине, да дају кулучаре и за физички рад у име њихово.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

Чедомира Алексића, кројачког шегрта из Ужица, тражи начелство округа ужичког, ради предаје породици. Чедомир је стар 13 год., раста омаленог, лица округлог, у опште је промањаст. Од одела има: капут и панталоне, на глави шубару, а на ногама опанке. Позивају се све полицијске и општинске власти, да Чедомира у својим домањима потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на Бр. 3387.

Марка Владића, бив. трговца из Лознице тражи начелник среза јадранског ради извршења једне пресуде над њиме. Марко је стар 36 год., раста малог, дежмекаст, у опште промањаст, бркова средње величине, у оделу је грађанском. Наређује се свима полицијским и општинским властима, да Марка потраже, и у случају проваласка, упуте начелнику среза јадранског према депеши Бр. 6638.

Цветко Бајат, из Велике Јасикове, 23. пр. м-ца отишао је да обиђе своје имање, и више се није вратио, а родитељи сумњају да је убијен и да му је леш укопан или бачен у воду. Цветко је стар 24 године, средњег стаса, зелених очију, малих, плавих бркова, плаве косе, у лицу смеђ. У оделу је обичном сељачком, а на глави има јагњећу шубару кестењаве боје. Нека га све полицијске и општинске власти потраже и у случају проваласка известе начелство округа крајинског с позивом на Бр. 4530.

Павле Ј. Радуловић из Мокриња отумарао је пре кратког времена и сада се не зна где је. Он је стар 19 година, средњег стаса, промањаст у лицу, округлих образа, граорастих очију, у обичном сељачком оделу. Начелство округа крајинског, актом Бр. 4168 наређује тражење несталог Павла.

П О Т Е Р Е

Јозеф Келер, келер и вратар, који је због једне велике лондонске опасне крађе јувела, био у истражном затвору у Солотурну у Швајцарској, побегао је почетком прошлог месеца и до сада се није могао ухватити. Јозеф је врло препреден и опасан злочинац, висок 1.65 м., танка стаса, косе и обрва угасито

стима, да за Јозефом живо трагају и пронађеног стражарно упуте Управи града Београда.

Михаило Цветковић, бив. слуга из Ниша, одговара код начелника среза нишког за извесно кривично дело. Михаило је стар 35 год., раста средњег, у лицу плав, носав, а од одела има: фермен (зубун), чакшире и тканице (појас), на глави црну шубару; за појасом носи велики белокорасти револвер, а на ногама опанке. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да га потраже у својим домањима и пронађеног стражарно спроведу поменутом начелнику с позивом на Бр. 5706.

Непознати крађивци ноћу између 29. и 30. прош. м-ца извршили су на опасан начин крађу новца Димитрију Дрндаревићу, трговцу из Ужица и однели му: 70 наполеона у злату, око 1200 дин. у банкама и сребру. Наредује се свима полицијским и општинским властима, да за крађивцима и покрађом у своме кругу трагају и о резултату известе начелство округа ужичког с позивом на депешу Бр. 3759.

С К Р Е Ћ Е С Е П А Ж Њ А

Михаила Т. Науна, спровеле су румунске власти начелнику среза клучког. Михаило вели, да је родом из Београда, стар је 19 год. раста средњег, у опште смеђ. Па како у опште изгледа сумњив човек и сва је прилика да је и код нас извршио какво казниво дело, то се скреће пажња свима полицијским и општинским властима, као и приватнима, ако би што о Михаилу сазнали да изв есте поменутог начелника с позивом на депешу Бр. 4750

плавих, високог чела, бледог, мршаваг, дугачког лица. Од тетовираних знакова има: срце са лангером, крстом, анђелом, наоружаним француским војником, две укрштене топовске цеви, кловном, »J. K. Solothurn 1877,» две гранчице и још један пут »J. K.« на мишицама. Одело носи затворене боје, шешир од филца, отрцан, белу притвореничку кошуљу, без крагне, са знацима S. S., говори немачки, француски и енглески.

На молбу полицијске дирекције у Солотурну, износимо фотографију Јозефову и препоручујемо свима полицијским и општинским вла-

П Р Е Д А Л И С Е

Петар Милићевић, Станко Марковић и Живојин Стојићевић — Рајковић, одбегли осуђеници Београдског Казненог Завода, чије смо фотографије и потернице донели у прошлом броју »Полицијског Гласника«, предали су се властима, те је престала потреба за њихово тражење.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА